

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ในบริบทสังคมปัจจุบันที่ขับเคลื่อนด้วยระบบทุนนิยม สถานการณ์ของปัญหาครอบครัวและเยาวชนทั่วโลกอยู่ในสภาวะล่อแหลมมากยิ่งขึ้น เนื่องจากแรงกดดันทางเศรษฐกิจทำให้สมาชิกในครอบครัวใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการทำงานหารายได้ และลดเวลาในการอยู่ร่วมกับครอบครัวลง (Mason, K.O., et al. 1998: 238) สถานการณ์ครอบครัวไทยเองก็อยู่ในสภาวะที่น่าวิตกไม่น้อยไปกว่าครอบครัวในสังคมอื่น ในรอบปี 2548-2549 อัตราส่วนการจดทะเบียนสมรสต่อการหย่าร้าง เป็น 4.51 ต่อ 1 เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีถูกส่งเข้าสถานพินิจเนื่องจากก่อคดีอาชญากรรมทุกประเภทรวมกันเป็นจำนวน 53.72 คนต่อประชากรแสนคน หรือราว 33,000 คนตลอดทั้งปี หรือเฉลี่ยวันละ 15 คน (สมุดบันทึกข้อมูลสถานการณ์เด็กและเยาวชนปี 2548-2549. 2550) ในสังคมเมืองและสังคมชนบทเริ่มพบปัญหาการรวมกลุ่มของเยาวชนในทางที่ไม่สร้างสรรค์ เช่น การรวมตัวเป็นแก๊งมอเตอร์ไซด์ซึ่งปัญหาเยาวชนติดเกมส์ สิ่งเสพติด และมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเหล่านี้ส่วนหนึ่งมีที่มาจากการเปลี่ยนสภาพจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว และเครือข่ายชุมชนที่อ่อนแอลง ส่งผลให้ชุมชนขาดพลังร่วมในการดูแลและอบรมบ่มเพาะเยาวชนในพื้นที่

อำเภอห้วยฉัตรตั้งอยู่ทิศตะวันตกของจังหวัดลำปาง อยู่ห่างจากเมืองลำปางเป็นระยะทาง 16 กิโลเมตร การคมนาคมมายังตัวจังหวัดมีความสะดวกสบาย ต.แม่สั่น เป็นตำบลหนึ่งใน อ.ห้วยฉัตร ซึ่งอยู่ห่างจากเมืองลำปาง 21 กิโลเมตร มีประชากร 4,817 คน จำนวนครัวเรือน 1,271 ครัวเรือน มีหมู่บ้าน 9 หมู่บ้าน (ไทยตำบลดอทคอม, 2552: ออนไลน์) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา เลี้ยงสัตว์ รับจ้าง และค้าขาย ต.แม่สั่น นี้ นับได้ว่าเป็นชุมชนที่มีศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีพื้นเมืองและการแสดงพื้นบ้านที่โดดเด่น มีภูมิปัญญาเรื่องสมุนไพรพื้นบ้านซึ่งส่งไปขายทั้งในและต่างประเทศ มีวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่สืบทอดมายาวนาน ทั้งด้านดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน การแพทย์พื้นบ้าน รวมถึงประวัติศาสตร์พื้นถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพมาตั้งรกรากในพื้นที่ดังกล่าว ในตำบลแม่สั่นนี้ มีบ้านสัมปอ้อยซึ่งในปี พ.ศ. 2544 คนในชุมชนจำนวนหนึ่งทำโครงการเสนอสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เพื่อฟื้นฟูบทเพลงพื้นบ้าน เมื่อโครงการเสร็จสิ้น จึงก่อตั้งกลุ่มวัฒนธรรมดอกสัมปอ้อย 2001 ซึ่งมีกิจกรรมต่อเนื่องตามมาจนถึงปัจจุบันคือการตั้งกลุ่มเยาวชนเพื่อสืบทอดการแสดงพื้นบ้าน ทำให้สามารถลดปัญหาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ลงได้ส่วนหนึ่งโดยใช้การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมการแสดงเป็นกลไกหลักเพื่อก่อให้เกิดการรวมกลุ่มในทางสร้างสรรค์

ในขณะเดียวกัน บ้านโป่งขวางซึ่งตั้งอยู่ไม่ห่างจากบ้านสัมปอ้อยนั้นเป็นชุมชนที่มีลักษณะของกลุ่มคนที่สืบเชื้อสายมาจากรากเหง้าเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ (indigenous community) โดยสืบเชื้อสายมาจากชนเผ่าลัวะ มาจากแคว้นสิบสองปันนา เคลื่อนย้ายมาทางประเทศพม่า ต่อมาอพยพมาอยู่

ห้วยน้ำอุ่น อ.เสริมงาม จ.ลำปาง แล้วอพยพโยกย้ายมาอยู่ที่สบแม่สั่น ซึ่งเป็นที่ตั้งของชุมชนในปัจจุบัน ปัญหาที่พบในปัจจุบันคือวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ ภาษา หรือวิธีการดำรงชีพเริ่มขาดการสืบทอดระหว่างรุ่นสู่รุ่น ทำให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับที่มาของตนและความเป็นมาของชุมชน องค์ความรู้เหล่านี้มี อยู่ในผู้สูงอายุเป็นส่วนใหญ่ หากไม่มีกระบวนการเพื่อการเรียนรู้และสืบทอด องค์ความรู้ดังกล่าวย่อมเลือนหายไปไม่ช้า ซึ่งจะส่งผลให้เยาวชนขาดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมในภายหลังได้

คณะผู้วิจัยสันนิษฐานในเบื้องต้นว่า กรณีของบ้านสั้มป่อยซึ่งมีเครือข่ายเยาวชนเกิดขึ้นในพื้นที่นั้น กระบวนการที่แกนนำกลุ่มสั้มป่อยได้กระทำการนำไปสู่ความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายนั้น น่าจะใช้แนวทางการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Communication) เป็นแกนในการขับเคลื่อนกิจกรรม ในขณะเดียวกัน กรณีของบ้านโป่งขวก ซึ่งมีลักษณะเป็นชุมชนเครือข่าย มีการรวมตัวกันในงานประเพณีพิธีกรรมต่างๆ อยู่เรื่อยๆ แต่กลับไม่ปรากฏว่ามีการรวมกลุ่มของเยาวชน เพื่อทำกิจกรรมที่ชัดเจน จึงเป็นข้อสงสัยว่าเพราะเหตุใดชุมชนขนาดเล็กแห่งนี้จึงยังไม่สามารถสร้างให้เกิดการรวมกลุ่มของเยาวชนได้ เป็นไปได้หรือไม่ว่า แม้จะมีกา รสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมในกลุ่มของผู้ใหญ่ แต่ในกลุ่มเด็กและเยาวชนนั้น ช่องทางเพื่อการมีส่วนร่วมดังกล่าวกลับไม่ปรากฏชัดเจน

จากการสืบค้นเอกสาร คณะผู้วิจัยพบว่า กลุ่มชาติพันธุ์ลัวะหรือละว้า เป็นกลุ่มชนพื้นเมืองเดิมที่ตั้งถิ่นฐานเป็นรัฐก่อนอาณาจักรไทย ก่อนที่อาณาจักรล้านนาจะขยายอิทธิพลเข้ามาในบริเวณดังกล่าว ภาษาลัวะจัดอยู่ในกลุ่มภาษาออสโตร-เอเชียติก ตระกูลภาษาย่อย มอญ-เขมร ส่วนประวัติศาสตร์ของชนเผ่าลัวะ ตามที่ปรากฏพบว่ามาสิ้นสุดลงในราวปี พ.ศ. 1200 ในสมัยขุนหลวงวิลังคคะ ซึ่งพ่ายแพ้สงครามที่กระทำระหว่างผู้นำลัวะและพระนางจามเทวีแห่งอาณาจักรหริภุญไชย หลังการพ่ายศึก ชาวลัวะบางส่วนอพยพหลบหนีขึ้นไปอยู่บนภูสูง และบางส่วนยังคงอาศัยในแถบลุ่มน้ำปิง ซึ่งกลุ่มหลังนี้ได้ผสมกลมกลืนทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมกับชนเผ่าไทยไปในที่สุด (เครือข่ายการศึกษาและวัฒนธรรมสำหรับเยาวชนชาวไทยภูเขา, 19-20)

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม นั้น ปาริชาต สถาปิตานนท์ และคณะ (2549: 27) ระบุลักษณะสำคัญของการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมว่าจะต้องประกอบด้วย การให้ความสำคัญกับการสนทนาโต้ตอบกันในเชิงปรึกษาหารือ เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่ม ใน สังคมได้พูดคุยเจรจากัน ได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร หลักการ และแนวทางที่หลากหลาย เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจร่วมกันเกี่ยวกับสังคมของตน ในขณะเดียวกัน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยสนใจกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม กล่าวคือ มุ่งวิเคราะห์ไปยังกระบวนการสื่อสาร ซึ่งมีพลวัต กล่าวคือมีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และอยู่ภายใต้บริบทเฉพาะของชุมชนที่ศึกษา ที่ผ่านมามีงานวิจัย ของบุษยากร ตีระพลดีกุลชัย (2553) ที่ศึกษากระบวนการสื่อสารเพื่อปรับเปลี่ยนความหมายในพิธีกรรมงานศพ ซึ่งวิเคราะห์กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านดง ต.นายาง อ.สบปราบ จ.ลำปาง จนสามารถถอดเหล้าออกจากพื้นที่พิธีกรรมงานศพได้ จนเป็นผลสำเร็จ บุษยากรพบว่ากระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นในชุมชนดังกล่าว เป็นกระบวนการที่ผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ถึง 5 ระดับด้วยกัน นับตั้งแต่การร่วมวางแผน ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมลงมือกระทำ และร่วมกันประเมินผลกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกันไป

สำหรับแนวคิดเรื่องเครือข่าย (network) เป็นแนวคิดที่มีผู้นำเสนอความคิดเห็นไว้หลากหลาย หากจะนิยามคำว่าเครือข่ายภายใต้กรอบคิดทางทฤษฎี ก็พบว่า ประพันธ์ ช่างภูศรี

(2550, อ้างถึงใน สุรัชตา ราคา, 2550: 32) ได้ให้นิยามไว้ว่า เครือข่ายหมายถึงการรวมตัวกันของกลุ่มและองค์กรต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ภายในองค์กรเครือข่ายเป็นแนวนอน มีการเชื่อมประสานการทำงานร่วมกันตามลักษณะกิจกรรมและอาจแบ่งตามพื้นที่ มีการขยายขอบเขตความสัมพันธ์กับกลุ่มหรือองค์กรอื่นๆ ที่มีลักษณะกิจกรรมแบบเดียวกัน ส่วนกาญจนา แก้วเทพ (2549, อ้างถึงใน สุรัชตา, 2550: 34-35) ระบุเช่นเดียวกันกับประพันธ์ว่าความสัมพันธ์ในเครือข่ายจะต้องเป็นความสัมพันธ์ในแนวนอน มีการกระจายอำนาจ มีระบบการแบ่งงานกัน ทำที่ยืดหยุ่น ต้องมีเป้าหมายร่วมกัน โดยมีบทบาทเป็นเครื่องมือหรือกลไกในการระดมทรัพยากรและอำนาจ อย่างไรก็ตาม เครือข่ายนั้นเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นได้ง่ายแต่ก็สลายตัวได้เร็ว เนื่องจากเป็นความสัมพันธ์เชิงสมัครใจแบบหลวมๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารให้ทำหน้าที่หลักในการธำรงรักษาเครือข่ายเอาไว้

เฉพาะภายใต้บริบทสังคมไทย เสรี พงศ์พิศ (2548: 12-23) ระบุว่าเครือข่ายคือความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ระหว่างกลุ่ม และระหว่างองค์กร ในอดีตที่ผ่านมา “เครือข่าย” ในสังคมไทยเป็นสิ่งที่แนบเนืออยู่กับความเป็นชุมชน ที่ไม่ได้มีค วามหมายจำกัดอยู่ภายใต้นิยามเขตแดนทางภูมิศาสตร์ หากแต่มีความหมายที่ลึกซึ้งละเอียดอ่อนอยู่บนฐานเครือญาติและวัฒนธรรม รวมไปถึงมิติทางศาสนา ความสำคัญของเครือข่ายคือก่อให้เกิดความเห็นอกเห็นใจและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เสรียังได้ระบุถึงลักษณะเฉพาะของเครือข่ายในชุมชนทางภาคเหนือว่ามีความสัมพันธ์เชิงเครือข่ายหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการน้ำด้วยระบบเหมืองฝายทำให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรน้ำอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัยและยุติธรรม เครือข่ายวัดก่อให้เกิดการรวมพลังของพุทธบริษัทในการทำนุบำรุงพระศาสนา เป็นต้น

ข้อมูลเบื้องต้นจากการศึกษา เป็นที่มาของความสนใจที่ว่าบ้านสัมป่อยซึ่งประสบความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายเยาวชนเพื่อสืบทอดการแสดงพื้นบ้านนั้นใช้กลไกอะไร และมีกระบวนการสื่อสารอย่างไรในการสร้างกลุ่มดังกล่าว และจะสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้จากการเรียนรู้ชุมชนบ้านสัมป่อย ควบคู่กับการศึกษา เรียนรู้จากงานวิจัย มาผนวกกับความรู้จากประสบการณ์ของสมาชิกในคณะผู้วิจัยที่มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมค่ายเยาวชนมาก่อนเพื่อสร้างกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในบ้านโป่งขวางได้อย่างไร

การถอดบทเรียนจากเครือข่ายเยาวชนบ้านสัมป่อย ควบคู่ไปกับการเข้าศึกษาเรียนรู้ และทดลองสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมในพื้นที่บ้านโป่งขวางโดยใช้การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมระหว่างคณะผู้วิจัยกับชุมชนเป็นกลไกหลักเพื่อนำไปสู่การสร้างเครือข่ายเยาวชนภายในชุมชนบ้านโป่งขวาง และจัดเวทีคืนความรู้สู่ท้องถิ่นที่บ้านโป่งขวางเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ รวมทั้ง ึงเชิญตัวแทนกลุ่มสัมป่อยมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวที ทั้งนี้เพื่อสร้างให้เกิดเครือข่ายระหว่างสองหมู่บ้านด้วย

กระบวนการเหล่านี้จะส่งผลให้เกิดเครือข่ายเยาวชนในท้องถิ่นเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งผลดีใน 2 ระดับ กล่าวคือ ใน **ระดับปัจเจก** บุคลากรโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดการสร้างเครือข่ายเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น บุคลากรของสถาบันการศึกษาก็ได้พัฒนาตนเองจากกระบวนการ วิจัยเพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปบูรณาการกับการเรียนการสอน ใน**ระดับชุมชน** เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนและสถาบันการศึกษาของท้องถิ่นเพื่อเรียนรู้และบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาด้านเยาวชนและมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายคนรุ่นใหม่เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นบ่อเกิดของความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและความรักในชุมชน ถิ่นกำเนิด ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยคาดหวัง ว่าความรู้และความเข้าใจที่ลึกซึ้งจากการศึกษาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสร้างเครือข่ายเยาวชนภายในชุมชนแห่งอื่นๆ ในอนาคต นำไปสู่การร่วมมือกันของคนรุ่นต่างๆ โดยมีกระบวนการสื่อสารและองค์ความรู้ทางวัฒนธรรมเป็นตัวขับเคลื่อน

ปัญหานำวิจัย

1. บริบททางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจของพื้นที่วิจัยเป็นอย่างไร
2. จะสร้างเครือข่ายเยาวชนในการสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเป็นกลไกหลักได้อย่างไร
3. จะผลิตหนังสือบันทึกชุมชนทรัพยากรวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเยาวชนในพื้นที่วิจัยได้อย่างไร
4. องค์ความรู้เรื่องการสร้างเครือข่ายเยาวชนโดยใช้กลไกการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมมีอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบททางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจของพื้นที่วิจัย
2. เพื่อสร้างเครือข่ายเยาวชนในการสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นของพื้นที่วิจัยโดยใช้กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเป็นกลไกหลัก
3. เพื่อผลิตหนังสือบันทึกชุมชนทรัพยากรวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเยาวชน
4. เพื่อถอดบทเรียนและสังเคราะห์ออกมาเป็นองค์ความรู้เรื่องการสร้างเครือข่ายเยาวชนโดยใช้กลไกการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยเชิงพื้นที่ พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยบ้านโป่งขวาง และบ้านส้มป่อย ต.แม่สั่น อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง

ขอบเขตการวิจัยเชิงระยะเวลา การวิจัยในครั้งนี้มีระยะเวลาวิจัย 12 เดือน

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

1. **กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม** หมายถึง องค์รวมของกระบวนการที่ประกอบไปด้วย 1) องค์ประกอบของการสื่อสาร ได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร ช่องทาง ผู้รับสาร และผลลัพธ์การสื่อสารที่เกิดขึ้น และ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ องค์รวมดังกล่าวทำให้เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนในชุมชน และคณะผู้วิจัยเกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ และความคิดเห็นต่อประเด็น วัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนจนนำไปสู่การผลิตเนื้อหาสาระทางวัฒนธรรมท้องถิ่นได้สำเร็จ
2. **เครือข่ายเยาวชน** หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของเยาวชนที่เป็นผลลัพธ์จากกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมและกิจกรรมการสื่อสารหลายรูปแบบ จนนำไปสู่ความร่วมมือ และทักษะในการทำงานร่วมกัน
3. **วัฒนธรรมท้องถิ่น** หมายถึง วิถีชีวิต ประเพณีพิธีกรรม ภาษาถ้อยคำ รวมไปถึงวัตถุ สิ่งของที่คนในชุมชนผลิตได้ โดย เป็นผลลัพธ์ของภูมิปัญญา ระบบคิด และความเชื่อที่สืบทอดและตกทอดจากบรรพบุรุษ
4. **เวทีสร้างความเข้าใจร่วมกัน** หมายถึง กระบวนการสื่อสารกลุ่มใหญ่ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็นผ่านการรับฟังและพูดคุยซักถาม โดยมีวิทยากร

กระบวนการทำหน้าที่กระตุ้นและเชื่อมประสานให้การสื่อสารดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งหวังให้ผู้เข้าร่วมทุกคนเกิดความเข้าใจร่วมกันมองเห็นเป้าหมายร่วมกันภายหลังกระบวนการสื่อสารเสร็จสิ้น

5. หนังสือบันทึกชุมชนทรัพยากรวัฒนธรรมท้องถิ่น หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ขนาด 5X7 นิ้ว ที่ภายในมีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเยาวชนเป็นผู้สืบค้นจากการสังเกตและพูดคุยสอบถามผู้ใหญ่ในชุมชนและผู้รู้ แล้วถ่ายทอดเรื่องราวออกมาในรูปของการเขียนลักษณะบันทึกหรือเรียงความ

6. ค่ายเยาวชน หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้เยาวชนได้ทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติจริง การร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันแก้ปัญหา และร่วมกันรับผิดชอบสร้างสรรค์ให้เกิดงานภายใต้เงื่อนไข เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

7. เยาวชน หมายถึง กลุ่มนักเรียนภายในชุมชนบ้านโป่งขวาง ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความสนใจ จำนวน 20 คน

8. เวทีคืนความรู้สู่ท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการสื่อสารกลุ่มใหญ่ที่มีผู้เข้าร่วมประกอบด้วย เยาวชน ผู้สูงอายุ ครู พระสงฆ์ ผู้นำชุมชน คนในชุมชน หน่วยงานจากภายนอก และ คณะผู้วิจัย โดยคณะผู้วิจัยมีหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลและผลการวิเคราะห์จากการศึกษากระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างเครือข่ายเยาวชนให้ชุมชนได้รับทราบ ร่วมวิพากษ์และตรวจสอบข้อมูล แสดงความคิดเห็น รวมถึงให้ข้อเสนอแนะต่อคณะผู้วิจัย จนนำไปสู่ความเข้าใจร่วมกันถึงกระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

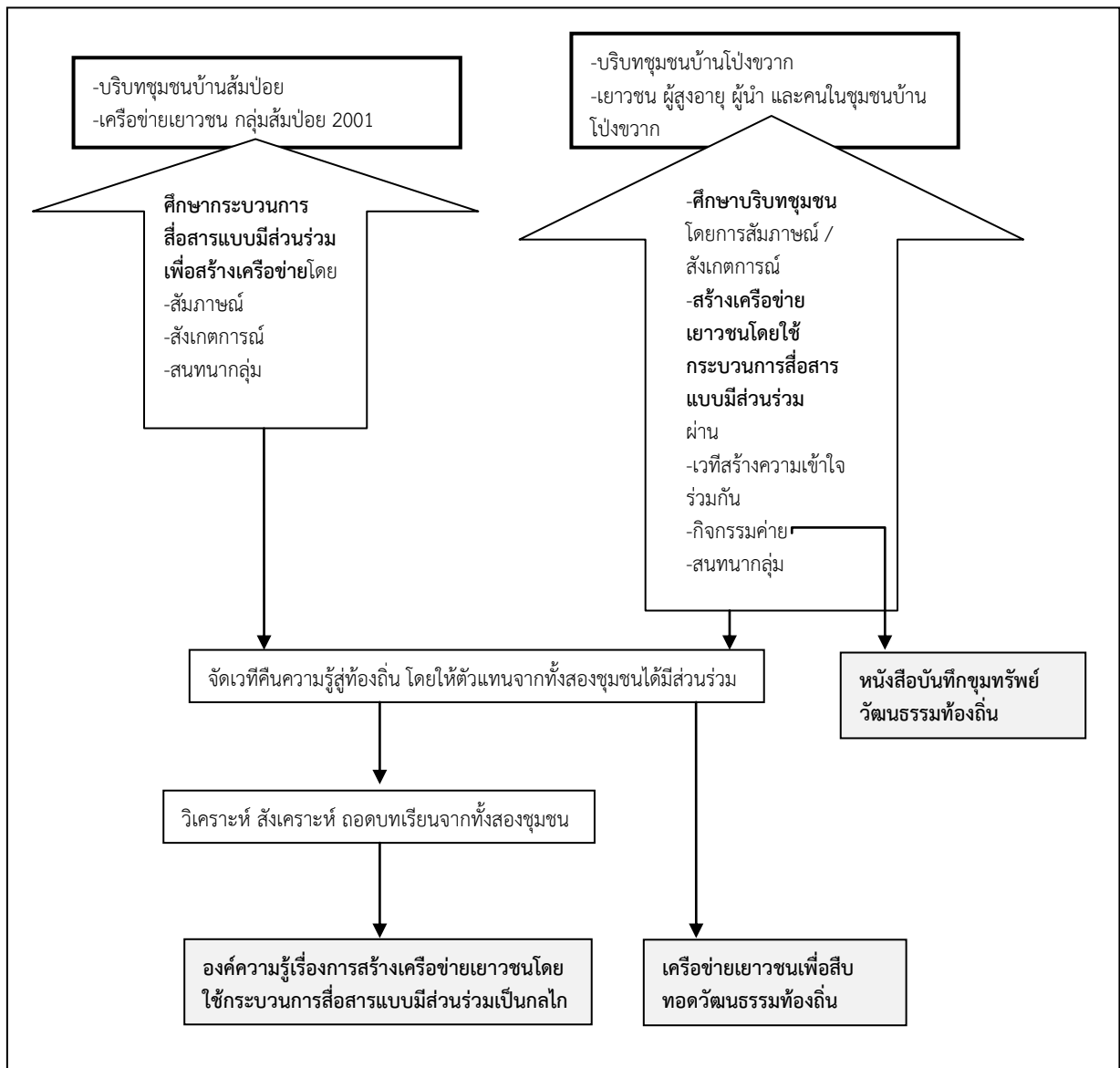
ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

1. ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบริบททางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจของชุมชนที่สืบรากเหง้าจากกลุ่มชนเผ่าลัวะ และชุมชนที่มีกลไกในการสร้างเครือข่ายเยาวชน
2. ทำให้เกิดความรู้เข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อใช้ในการสร้างเครือข่ายเยาวชน ทั้งนี้ องค์ความรู้ที่ได้เกิดจากการสังเคราะห์ผลลัพธ์จากทั้งการศึกษาชุมชนต้นแบบและการทดลองปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในชุมชนที่สืบรากเหง้าจากกลุ่มชนเผ่าลัวะ

ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติการ

1. เป็นการยกระดับความรู้เรื่องกระบวนการสร้างเครือข่ายเยาวชน ที่จะช่วยให้ชุมชนได้ตระหนักถึงพลังของกระบวนการสื่อสารที่หนุนเสริมให้เยาวชนได้พัฒนาศักยภาพของตนในการร่วมสืบทอดและธำรงรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างคนต่างวัย ระหว่างชุมชนกับชุมชน และระหว่างคนในชุมชนกับคนนอกชุมชนซึ่งเป็นนักวิจัย นำไปสู่การแก้ปัญหาเรื่องเยาวชนรุ่นใหม่ขาดความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนเกิดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์และรากเหง้าของตนและชุมชน รวมทั้งเกิดความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมภายในชุมชน

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ภาพที่ 1.1: กรอบแนวคิดการวิจัย

